

Uchwała SO-11/0951/765/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 21 grudnia 2022 roku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu budżetu Gminy Nowe Miasto nad Wartą przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok.

Działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 21/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 2 listopada 2022 r. w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Zdzisław Drost

po dokonaniu analizy projektu uchwały budżetowej Gminy Nowe Miasto nad Wartą na rok 2023, przedłożonego tut. Izbie w dniu 22 listopada 2022 roku wyraża:

opinię pozytywną z zastrzeżeniem
o możliwości sfinansowania deficytu.

UZASADNIENIE

Analizując możliwość sfinansowania deficytu budżetu Gminy Nowe Miasto nad Wartą w 2023 roku Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W projekcie budżetu Gminy Nowe Miasto nad Wartą na 2023 rok zaplanowane zostały dochody w wysokości 45.778.641,48 zł i wydatki w wysokości 53.730.860,88 zł. Deficyt budżetu rozumiany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami wynosi zatem 7.952.219,40 zł.

Deficyt budżetu w kwocie 7.952.219,40 zł postanowiono sfinansować przychodami z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 450.000,00 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 2.133.115,32 zł,
- kredytu długoterminowego w kwocie 4.469.104,08 zł,

- nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 900.000,00 zł.

W załączniku Nr 5 do projektu uchwały budżetowej pn. „Przychody, rozchody Gminy Nowe Miasto nad Wartą w 2023 roku” przewidziano następujące przychody w łącznej kwocie 8.722.219,40 zł:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 450.000,00 zł (środki mają pochodzić z nagrody za zajęcie II miejsca w powiecie w konkursie „Rosnąca odporność”),
- z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w wysokości 2.903.115,32 zł,
- kredytu długoterminowego w wysokości 4.469.104,08 zł,
- nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 900.000,00 zł.

oraz rozchody w kwocie 770.000,00 zł, które stanowią spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

W uzasadnieniu do przedłożonego projektu uchwały budżetowej w zakresie sfinansowania deficytu podano następującą informację: *„Planuje się, że budżet Gminy Nowe Miasto nad Wartą zamknie się deficytem w kwocie 7.952.219,40 zł. Planowany deficyt zostanie sfinansowany przychodami z tytułu:*

- *z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 450.000,00 zł (są to środki jakie pozostają na wydzielonym rachunku budżetowym, jakie Gmina otrzymała w 2021 roku jako nagrodę za zajęcie II miejsca w powiecie, biorąc udział w programie „Rosnąca odporność”. Środki te w 2022 roku miały być przeznaczone zgodnie z wolą Radnych na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa budynku Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą”, Inwestycja zaplanowana do realizacji w 2022 roku opóźnia się, zatem środki te można przesunąć na 2023 rok),*
- *wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 2.133.115,32 zł. Są to środki z pożyczki długoterminowej otrzymanej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Spłata pożyczki odbywa się według ustalonego harmonogramu. Na dzień 31 grudnia 2022 roku do spłaty pozostanie kwota 2.903.115,32 zł. W 2023 roku Gmina ma spłacić ratę w wysokości 770.000,00 zł, zatem można wprowadzić do budżetu na pokrycie planowanego deficytu tę kwotę,*
- *kredytu długoterminowego w kwocie 4.469.104,08 zł,*
- *nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 900.000,00 zł. Są to środki jakie Gmina otrzymała w 2021 roku z budżetu państwa na kanalizację. Środki te zostały wprowadzone do budżetu na 2022 rok, lecz nie zostały wydane. Zatem planuje się je na 2023 rok”.*

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu Izby, Skład Orzekający ustalił, że:

- a. Ze sprawozdania Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2022” wynika, że w 2022 roku Gmina posiadała do dyspozycji niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.531.807,40 zł, wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 3.673.115,32 zł oraz nadwyżkę z lat ubiegłych pomniejszoną o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 488.417,28 zł.
- b. Z uchwały Nr XLVII/315/2022 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie: zmiany uchwały budżetowej na rok 2022 wynika, że plan przychodów obejmował:
  - przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 2.531.807,40 zł,
  - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 3.673.115,32 zł,
  - przychody z kredytów i pożyczek na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 751.942,43 zł,
  - nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych (§ 957) w kwocie 488.417,28 zł.

Plan rozchodów budżetu obejmował spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w kwocie 770.000,00 zł.

Na dzień wydania niniejszej opinii Jednostka nie ma zatem możliwości planowania w przychodach budżetu 2023 roku wolnych środków, przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych. Wymienione tytuły przychodów, pochodzące z rozliczenia finansowego roku 2021 zostały w pełnych kwotach zaangażowane w budżecie roku 2022.

- c. Z uchwały Nr XLVII/316/2022 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2022-2029 wynika, że dla 2023 roku prognozuje się:
  - dochody w kwocie 45.678.641,48 zł - w porównaniu do przedłożonego projektu uchwały budżetowej na 2023 rok nastąpił ich spadek o 100.000,00 zł,
  - wydatki w kwocie 53.630.860,88 zł - w porównaniu do przedłożonego projektu uchwały budżetowej na 2023 rok nastąpił ich spadek o 100.000,00 zł,

- deficyt w kwocie 7.952.219,40 zł – zgodny ze złożonym projektem uchwały budżetowej na 2023 rok,
  - przychody w kwocie 8.722.219,40 zł - zgodne ze złożonym projektem uchwały budżetowej na 2023 rok
  - rozchody w kwocie 770.000,00 zł - zgodne ze złożonym projektem uchwały budżetowej na 2023 rok.
- d. Na podstawie przedkładanych Izbie sprawozdań budżetowych Skład Orzekający dokonał szczegółowej analizy wykonania budżetu 2022 roku na koniec III kwartału ustalając, że:
- wykonane dochody wyniosły 41.869.079,21 zł, co stanowi 78,55 % planu w tym:
    - dochody bieżące 41.233.677,04 zł (79,27 % planu)
    - dochody majątkowe 635.402,17 zł (49,17 % planu)
  - wykonane wydatki wyniosły 41.921.655,11 zł, co stanowi 65,32 % planu w tym:
    - wydatki bieżące 38.902.669,69 zł (72,34 % planu)
    - wydatki majątkowe 3.018.985,42 zł (29,02 % planu)

Na koniec okresu sprawozdawczego uzyskano deficyt w wysokości 52.575,90 zł przy zakładanym w wysokości 10.872.800,00 zł.

- e. Ponadto, na podstawie sprawozdań budżetowych za lata 2017-2021 ustalono, iż corocznie wynik budżetu Gminy kształtował się następująco:
- w 2017 roku: deficyt budżetu w kwocie 1.231.536,68 zł, przy zakładanym na poziomie 3.841.417,43 zł (różnica: 2.609.880,75 zł),
  - w 2018 roku: deficyt budżetu w kwocie 934.587,09 zł, przy zakładanym na poziomie 3.340.134,12 zł (różnica: 2.405.547,03 zł),
  - w 2019 roku: deficyt budżetu w kwocie 78.761,90 zł, przy zakładanym na poziomie 1.811.122,90 zł (różnica: 1.732.361,00 zł),
  - w 2020 roku: nadwyżka budżetu w kwocie 655.541,62 zł, przy zakładanym na poziomie 6.826.849,25 zł (różnica: 7.482.390,87 zł),
  - w 2021 roku: nadwyżka budżetu w kwocie 486.916,13 zł, przy zakładanym na poziomie 4.718.460,68 zł (różnica: 5.205.376,81 zł).

Całokształt powyższych ustaleń wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo uzyskania przez Gminę środków do dyspozycji na 2023 rok na sfinansowanie planowanego deficytu, przy czym nie odzwierciedlają tego przedłożone dokumenty planistyczne oraz przedkładane Izbie sprawozdania, wobec czego Skład Orzekający czyni zastrzeżenie.

Przedłożony projekt przewiduje, że w roku budżetowym spłata zobowiązań Jednostki z tytułu rat kredytów i pożyczek (770.000,00 zł) wraz z należnymi odsetkami (108.000,00 zł) wyniesie 878.000,00 zł, co stanowić będzie 2,23 % prognozowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje na cele bieżące. W roku budżetowym 2023 nie zostanie przekroczony dopuszczalny wskaźnik

spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, obliczony w oparciu o plan trzeciego kwartału roku poprzedzającego rok budżetowy, który wynosi 6,10 %. Różnica między wskaźnikami dopuszczalnym, a planowanym wynosi 3,87 punktu procentowego.

Spłata zobowiązań, które zostaną zaciągnięte w 2023 roku nastąpi w latach następnych, a zatem dla oceny realności ich pozyskania niezbędne jest ustalenie czy w latach przyszłych, tj. w okresie spłaty zobowiązań Jednostki, zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy wykazuje zachowanie ww. relacji. W ocenie Składu Orzekającego w okresie spłaty zobowiązań służących sfinansowaniu deficytu budżetu roku 2023, Jednostka będzie zdolna do regulowania swoich zobowiązań, jeżeli będzie osiągała w poszczególnych latach zakładane wielkości budżetowe.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający wyraził opinię jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia